

CULTURA ALGUNS ESPAIS HAN ESTAT IMMORTALITZATS A LES SEVES OBRES

Foix ja té ruta al Port de la Selva

Un itinerari per diversos carrers i places del poble recorda els llocs que l'escriptor freqüentava durant les seves estades

Josep M. Bernils | EL PORT DE LA SELVA

La ruta que l'Ajuntament del Port de la Selva ha dedicat al poeta i escriptor Josep Vicenç Foix s'inicia al passeig marítim del poble. El personatge, del qual enguany se celebren els 25 anys de la seva mort, feia moltes estades al poble des que el va conèixer per primera vegada l'any 1924, fins l'estiu abans de la seva mort. Des del 1947, que va convertir-lo en el lloc fix d'estiu, venia cap a finals de juny i s'hi estava fins a primer de setembre.

Molta gent encara recorda les seves passejades en barca i com l'havia captivat el paisatge del cap de Creus i el mar de la Costa Brava nord, reflectit en diverses cites que apareixen en moltes de les seves obres. Peralta d'immortalitzar molts dels llocs que Foix freqüentava al Port de la Selva, l'Ajuntament va estrenar el passat cap de setmana una ruta, degudament senyalitzada amb diversos panells informatius, per tal que els visitants puguin seguir aquest itinerari carregat de records i d'emocions vinculades a l'escriptor.

L'itinerari comença, precisament, a l'avinguda J. V. Foix i continua pel carrer de l'Illa, el moll d'en Balleu i el cantó Torelló. Segueix pel carrer de Sant Baldiri, concretament pel davant de l'església, i continua per la plaça Pol Nadal i Mallol, els carrers del Mar i de la Unió - i en aquest cas, davant la casa d'en Foix - i es clou al Pas.

Al'avinguda Foix hi ha un monòlit que recorda l'escriptor. Quan ell va arribar al poble el vial no era com es coneix actualment. La platja i les roques arribaven pràcticament on hi ha les terrasses dels bars. La fesomia actual és dels anys 70. Els canvis urbanístics experimentats al Port de la Selva van ser objecte d'algunes crítiques ferotges per part de l'escriptor. La ruta, que té 13 punts senyalitzats, segueix pel

ITINERARI. Dissabte passat es va estrenar la ruta literària dedicada a Josep Vicenç Foix i que té una durada d'una hora i mitja en la seva totalitat

AJUNTAMENT DEL PORT DE LA SELVA

→ PASSEIG FOIX

L'AVINGUDA SITUADA DAVANT DEL FRONT MARÍTIM ESTÀ DEDICADA A L'ESCRITOR

→ HOTEL COMERÇ

VA SER L'ESTABLIMENT ON ES VA HOSTATJAR PERIÒDICAMENT ENTRE ELS ANYS 1924 I 1947

Cafè de la Marina, al mateix front de mar del poble, que és un local immortalitzat pel també escriptor Josep Maria de Sagarra i que va ser l'escenari d'una obra del mateix Foix, *El món meravellós d'en Luard*.

A continuació es passa per l'edifici de l'antic Hotel Comerç, on Foix es va hostatjar entre el 1924 i el 1947, any en el qual es va comprar una casa de pescadors al poble. Recorden al Port de la Selva que "la primera estada la va fer amb Josep Maria Planella, amb el qual va viure una anècdota que al poeta sempre li agradava recordar. Resulta que en passar per davant d'uns pescadors van sentir com els hi deien 'culs blancs'. Els de ciutat anaven vestits com era de moda entre els estiuejants, és a dir, amb pantalons blancs. En canvi, els pescadors tots portaven pantalons blaus. En sentir això, tots dos es van anar a comprar uns pantalons d'aquest color. Amb aquest gest en va haver-hi prou per ser uns més en les tertúlies dels pescadors".

→ CAFÈ DE LA MARINA

TANT SEGARRA COM FOIX EL VAN SITUAR COM A ESCENARI D'UNA OBRA LITERÀRIA

→ EL MOLL D'EN PERE PI

ERA EL LLOC ON L'ESCRITOR AMARRAVA LA SEVA BARCA I SORTIA CADA DIA A NAVEGAR

La plaça Pol Nadal i Mallol és molt emblemàtica al poble. Va ser el centre de les transaccions econòmiques quan es feien exportacions marítimes de vi i de salaons, entre els segles XVIII i XIX. Aquest indret va ser l'escenari on passa una nar-

ració inclosa en una de les seves obres, *L'estrella d'en Perris*.

Un altre dels indrets a destacar de la ruta és el moll d'en Pere Pi. Era el lloc on Foix amarrava la seva barca. L'escriptor, allarg de la seva vida, va tenir dues barques, la primera es deia Es Gorguell i la segona, el Freu de la Medella. Tenia contractat un mariner, Joaquim Cervera, que era un popular pescador del poble que va immortalitzar dedicant-li la *Balada del clavell morenet*.

Cada dia sortien entre 10 i 11 del matí. Tots els convidats que tenia Foix a casa seva es trobaven al moll i anaven amb la barca. Ell mateix solia portar el timó i fora del moll gros decidien a quina cala anirien a banyar-se. Tornaven cap a les 3 de la tarda. ■

Un home enamorat del municipi

■ Tothom qui va conèixer o tractar Josep Vicenç Foix al Port de la Selva remarca que el poeta "estimava el país de sempre", en paraules de Narcís-Jordi Aragó, i va criticar durament en diversos dels seus escrits l'actuació dels que no es va estar de qualificar com a "bandolers de l'edificació" i "paquiderms de l'especulació rústica". Afegeix el periodista gironí que "Foix va saber explicar amb la mateixa passió continguda la plenitud d'un món i la seva destrucció. Arran del Pirineu i del Mediterrani, el Port de

la Selva serà sempre la seva segona pàtria". L'excalde Genís Pinart ha explicat que "una de les coses que sempre m'havia manifestat Foix és que lamentava que es perdés la parla pròpia del Port de la Selva. Ell la considerava un català de transició cap a l'occità i sempre ens deia que havíem de mantenir com fos i no deixar-nos endur pel català més estàndard. Fins i tot m'havia renyat, quan jo vaig ser regidor de Cultura, per aquesta pèrdua d'un llenguatge tan propi. De fet, aquesta peculi-

aritat és deguda a l'estreta relació que durant segles va mantenir la gent del poble amb els pescadors de localitats del sud de França com Portvendres i Cotlliure". Una anècdota relacionada amb el tema de la parla del Port de la Selva és el fet que "el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans va incorporar la variable "colises" com a una modalitat de "cloïsa". La paraula la va sentir a dir als pescadors i fins i tot a la mainada i va procurar que fos inclosa en el Diccionari de la Llengua Catalana". ■

